

Dosarul nr. 2ra-553/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul Sîngerei (jud. I. Popescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Onica

în cauza civilă la cererea lui Nicolae Onica, reprezentat de avocatul Elena Negru cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii

împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, casară hotărârea din 5 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei și emisă o hotărâre nouă, prin care cererea a fost respinsă

constată:

La 10 decembrie 2019, Nicolae Onica, reprezentat de avocatul Elena Negru a depus cerere cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, persoană interesată Serviciul Fiscal de Stat.

În motivarea acesteia a invocat că mătușa sa, Efimia Cazacu a decedat la XXXXX, dânsul fiind unicul moștenitor de gradul II al defunctei.

După decesul Efimiei Cazacu a rămas patrimoniul succesoral, compus din terenurile agricole cu numerele cadastrale XXXXX, XXXXX și XXXXX, situate în extravilanul com. XXXXX r-nul XXXXX.

La 27 noiembrie 2019, s-a adresat la notarul Gheorghe Condorachi cu solicitarea de a-i fi eliberat certificatul de moștenitor.

În legătură cu lipsa probelor ce demonstrează acceptarea succesiunii în termen de 6 luni, în conformitate cu art. 1517 Cod civil, precum și lipsa hotărârii judecătorești cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, notarul a emis încheierea din 27 noiembrie 2019, care servește temei de adresare în instanța de judecată.

A precizat că, după decesul Efimiei Cazacu, nu s-a adresat în termen de 6 luni pentru acceptarea succesiunii, deoarece o perioadă îndelungată s-a aflat peste

hotarele țării, însă, a intrat de fapt în posesia patrimoniului succesoral, achitând serviciile și impozitele legate de întreținerea acestor bunuri.

Și-a întemeiat cererea în baza dispozițiilor art. 1516, 1517 Cod civil, art. 281, 282, 284 CPC.

A solicitat constatarea faptului acceptării de către el a succesiunii rămase după decesul Efimiei Cazacu, prin intrarea în posesiune a averii succesoriale.

Prin hotărârea din 5 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, a fost admisă cererea înaintată de Nicolae Onica.

A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Nicolae Onica prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral rămas după decesul mătușii sale Efimia Cazacu, născută în anul XXXXX și decedată la XXXXX, cu ultimul domiciliu în r-nul XXXXX sat. XXXXX.

În susținerea soluției emise, prima instanță a stabilit că Nicolae Onica este rudă de gradul II a Efimiei Cazacu, fapt confirmat prin certificatul Primăriei com. Coșcodeni nr. 02.1/418, eliberat la 14 mai 2019, precum și prin certificatul Primăriei com. Coșcodeni nr. 02.1/1207, eliberat la 27 noiembrie 2019, care confirmă că după decesul Efimiei Cazacu în baza de date a primăriei figurează în calitate de moștenitor de gradul II – nepotul Nicolae Onica.

Prin urmare, petiționarul Nicolae Onica este nepotul defunctei Efimia Cazacu, corespunzător, este moștenitorul acesteia de clasa II.

Totodată, prima instanță a constatat că Nicolae Onica a acceptat moștenirea prin intrarea de fapt în posesiune, cultivând și întreținând terenurile agricole, achitând impozitul, ceea ce se confirmă prin certificatul privind lipsa sau existența restanțelor la impozite din 20 mai 2019.

Astfel, în baza înscrisurilor examinate și cercetate, instanța de judecată a ajuns la concluzia despre necesitatea admiterii cererii, deoarece în ședința de judecată a fost constatat cu certitudine faptul că, după decesul Efimiei Cazacu, Nicolae Onica este unicul succesor care a intrat în posesia patrimoniului succesoral al acesteia, iar constatarea faptului menționat are valoare juridică pentru petiționar în legătură cu acceptarea succesiunii.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord, casară hotărârea din 5 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Nicolae Onica.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță în mod pripit a ajuns la concluzia de a admite cererea înaintată de Nicolae Onica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii după decesul Efimiei Cazacu, care ar fi mătușa lui Nicolae Onica, pe motiv că de către petiționarul Nicolae Onica nu au fost prezentate probe care ar confirma gradul de rudenie cu decedata Efimia Cazacu.

Reieșind din certificatul din 27 noiembrie 2019 eliberat de Primăria com. Coșcodeni se confirmă gradul de rudenie a lui Nicolae Onica cu Efimia Cazacu, mătușă, însă, în susținerea pretențiilor invocate de către petiționar nu au fost prezentate înscrisuri care ar confirma faptul că mama lui Nicolae Onica este soră cu Efimia Cazacu, astfel nefiind prezentată copia certificatului de naștere a

petiționarului Nicolae Onica, a mamei lui Nicolae Onica și a Efimiei Cazacu, care ar putea demonstra gradul de rudenie cu Nicolae Onica.

Instanța de apel a menționat că este insuficientă prezența certificatului primăriei pentru constatarea gradului de rudenie.

La fel, instanța de apel a constatat că nu au fost prezentate extrasele din Registrul bunurilor imobile, care ar confirma după cine este înregistrat dreptul de proprietate asupra terenurilor, iar confirmarea eliberată de Primăria com. Coșcodeni la 20 mai 2019 nu poate confirma că aceste terenuri aparțin Efimiei Cazacu, în acest sens urmând a fi prezentată informația de la Agenția Servicii Publice care este unicul organ care ține Registrul bunurilor imobile.

La 22 ianuarie 2021, Nicolae Onica a declarat recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată și arbitrară, pasibilă de a fi casată, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în fond, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite.

Instanța de apel a încălcat prevederile art. 240 CPC și s-a expus declarativ.

A remarcat că a anexat la cerere certificatul Forma nr. 1 eliberat de Primăria com. Coșcodeni, prin care se atestă faptul că în legătură cu decesul Efimiei Cazacu, decedată la XXXXX, cu ultimul domiciliu în sat. XXXXX r-nul XXXXX, conform informației din baza de date din primărie se confirmă că moștenitori de gradul I nu sunt, iar moștenitor de gradul II este el.

Totodată, certificatul menționat confirmă faptul că în legătură cu expirarea termenului de 6 luni după deces, se confirmă faptul că din moștenitorii enumerați au acceptat moștenirea de facto prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, adică dânsul, nepotul, prin administrarea, asigurarea și utilizarea masei succesoriale în vederea păstrării ei, achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii, inclusiv stingerea datoriilor defunctei Efimia Cazacu.

La fel, prin certificatul nr. 02.1|442 din 20 mai 2019 privind lipsa sau existența restanțelor la impozite eliberat de Primăria com. Coșcodeni r-nul Sîngerei, se atestă că dânsul nu are restanțe la impozitele și taxele locale pe bunurile ce au aparținut Efimiei Cazacu.

A evidențiat că și confirmarea eliberată de Primăria com. Coșcodeni nr. 02.1448 din 20 mai 2019, demonstrează faptul că Efimia Cazacu este deținătoarea terenurilor agricole cu numerele cadastrale XXXXX cu suprafața de 1,4999 ha, XXXXX cu suprafața de 0,0516 ha și XXXXX cu suprafața de 0,1498 ha, aceste terenuri fiind înregistrate în registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri sub numărul de înregistrare 446 în drept de proprietate conform deciziei Primăriei com. Coșcodeni raionul Sîngerei nr. 5 din 7 septembrie 2020.

Prezintă drept confirmare și certificatele eliberate de Serviciul Cadastral Teritorial Sîngerei, prin care se confirmă faptul că Efimia Cazacu este înregistrată drept proprietară a bunurilor imobile ce se compun din terenurile identificate prin numerele cadastrale XXXXX cu suprafața de 1,4999 ha, XXXXX cu suprafața de 0,0516 ha și XXXXX cu suprafața de 0,1498 ha.

Astfel, a considerat că instanța a adoptat o soluție incorectă, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

La 17 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Nord a depus referință la recursul declarat de Nicolae Onica, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 1 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 74), fiind recepționată de către recurent la data de 8 decembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 76).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 ianuarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nicolae Onica, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Onica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Nicolae Onica urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Onica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic